

**2017-2018 - мёш вёренү сүләнче
шкул шайёнчи 11 - мёш класра чăваш чĕлхипе тата литературипе
ирттермелли олимпиада хуравĕсем**

*Олимпиада ирттермелли вăхăт - 120 минут.
Кашни ыйтăва тĕрĕс хуравласан чи нумайи 50 балл пухма пулатъ.*

1. Пулăвне кура сăмахсене икĕ ушкăна (пĕрремĕшле е иккĕмĕшле) уйăрса сывăр. *(Кашни тĕрĕс мар палăртнă сăмахшăн 0,5 балл чакармалла. Пурĕ - 5 балл)*

Тăкак, калак, чăмлак, пуклак, куришанак, пăрлак, сукмак, ашак, пылак, пушмак, чăмăртак, кăвасак, тумлак, калпак, курак, шысмак, чарак, патак, кăвак, сулмак.

2. Хутлă предложенири хутсăр предложенисен чиккине, предложенисенчи тĕп членсене тупăр. Хутсăр предложенисем мĕнле мелпе сыхăннине палăртăр та хутлă предложени тĕсне калăр. *(Тĕрĕс хуравшăн 5 балл лартмалла. Кашни ыйнăшшăн е ситменлĕхшĕн 0,5 балл чакармалла)*

Ура айĕнче тем чăштăртатнини илтсе Ваçça пĕшкĕнчĕ те тĕмĕ айĕнче пытанса ларнă тăмана чĕппине курчĕ. (Ю.Скворцов.)

3. Пулă ячĕсене чăвашла куçарăр. Хăвăртан тата тăватă кайăк ятне вырăсла-чăвашла хушса сывăрса парăр. *(Кашни тĕрĕс куçарушăн+хăйсем тупнишĕн 0,5 балл. Пурĕ - 5 балл)*

Щука, карась, лещ, окунь, налим, пескарь

4. Чи малтан чăваш сăмахĕсене кам тата миçемĕш сұлта тĕнче умне кăларнă? *(5 балл)*

5. Ваттисен сăмахĕсене вĕслĕр. *(Тĕрĕс хуравшăн 5 балл лартмалла. Кашни ыйнăшшăн е ситменлĕхшĕн 0,5 балл чакармалла)*

1) Сивĕ яшка сивĕтмест, ... 2) Çавра çăмартан кĕтесси сук, ... 3) Калакан маннă, ... 4) Икĕ мулкача хăвалакан ... 5) Кахалишăн çĕр кĕске, ... 6) Ыркев ўкерет, ... 7) Ир тăракан сырла çинĕ, ...

6. П.П. Хусанкай «Тилли юррисем» поэминчи сăвăсене мĕнле формăсемпе усă курса сывăрнă? *(3 тĕрĕс хуравшăн 5 балл лартма юратъ. Кашни ыйнăшшăн е ситменлĕхшĕн 0,5 балл чакармалла. Пурĕ - 5 балл)*

7. Çеçпĕл Мишши хайĕн сăввисем, сывăвĕсем айне мĕнле хушма ятсем (псевдонимсем) лартнă? *(Пурĕ - 5 балл)*

8. Тăван сĕр-шивăн Аслă вăрçинче пуç хунă сыравçăсене сырăр (сичĕ ятран кая мар). (Сичĕ тĕрĕс ятишĕн 5 балл лартмалла. Кашини йăнайишĕн е ситменлĕхшĕн 0,5 балл чакармалла)

9. «Каçхине, хайĕн хытă вырăнĕ сине выртса утиялпа пĕркенсен, патша тепĕр хут чăвашсем çинчен аса илет. Мĕнле халăх вăл – чăвашсем? Камсем вĕсем? Сунарçăсем-и? Атăл таврашĕнче пурăнаççĕ, тен, пулăçсем пуль?.. Мĕнле телейлĕ халăх вăл – чăвашсем: вĕсем çинчен патша шухайшласть!..»
Сăмах мĕнле патша пирки пырать? Хăш хайлавран тата авторĕ кам? (5 балл)

10. «Нарспи» поэмăра миçе сыпăк? (5 балл)